

Broj:

Podgorica, 18.01.2021. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu člana čl. 20f stav 1 tačka 1, 19 stav 2 tačka 6 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list Crne Gore”, br. 44/12 i 13/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), a u vezi sa članom 5 st. 1 i 2, članom 16 st. 1 i 2, članom 19 i 20 stav 3 i 4 Zakona o kontroli državne pomoći („Službeni list Crne Gore”, br. 12/18), radi ocjene usklađenosti državne pomoći dodijeljene na osnovu programa Profesionalna rehabilitacija od strane Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti, na osnovu Prijedloga rješenja V.D. direktora Agencije za zaštitu konkurencije na sjednici održanoj dana 18.01.2021., donosi sljedeće

RJEŠENJE

1. POKREĆE SE ispitni postupak utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene na osnovu programa Profesionalna rehabilitacija sa Zakonom o kontroli državne pomoći.
2. NALAŽE SE Zavodu za zapošljavanje Crne Gore da u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja, Agenciji za zaštitu konkurencije dostavi program Profesionalna rehabilitacija, sa dokumentacijom koja prati realizaciju istog, te sve raspoložive podatke potrebne za ispitivanje usklađenosti državne pomoći dodijeljene na osnovu programa Profesionalna rehabilitacija i informacije o svim drugim pomoćima dodijeljenim za iste opravdane troškove i da, odmah po prijemu ovog rješenja, privremeno obustavi dalju dodjelu državne pomoći istim korisnicima, za iste opravdane troškove, do odlučivanja Agencije za zaštitu konkurencije o usklađenosti pomoći sa Zakonom o kontroli državne pomoći.
3. Pozivaju se zainteresovane strane da Agenciji za zaštitu konkurencije dostave sve informacije i podatke značajne za njeno odlučivanje.
4. Ovo rješenje objavljuje se na internet stranici Agencije za zaštitu konkurencije www.azzk.me.

O b r a z l o ž e n j e

Agencija za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „**Agencija**“) je iz sopstvenih izvora došla do informacija da je Zavod za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: „**Zavod za zapošljavanje**“), kroz program Profesionalna rehabilitacija, dodijelio sredstva u ukupnom iznosu od 255.781,07 eura.

POSTOJANJE DRŽAVNE POMOĆI

U skladu sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije, član 107, definisano je da osim ako Ugovorima nije drugačije određeno, svaka pomoć koja je dodijeljena od strane države članice ili putem državnih resursa u bilo kojem obliku koja narušava ili prijeti da će narušiti konkurenciju dovođenjem u povoljniji položaj određenih preduzeća ili proizvodnju određene robe, u mjeri u kojoj utiče na trgovinu između država članica, nespojiva je sa unutrašnjim tržištem.

Zakon o kontroli državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, br. 12/18) (u daljem tekstu: „**Zakon**“) član 2, definiše državnu pomoć kao:

- 1) finansijsku pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijsku pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu; i
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Javna sredstva - Prednosti koje su direktno ili indirektno dodijeljene putem državnih sredstava mogu predstavljati državnu pomoć, a prenos državnih sredstava može biti u raznim oblicima, poput direktnih bespovratnih sredstava, zajmova, garancija, direktnog ulaganja u kapital preduzetnika i koristi u naturi.

U konkretnom slučaju, postoji sumnja da je Zavod za zapošljavanje, kroz program Profesionalna rehabilitacija, dodijelio sredstva u ukupnom iznosu od 255.781,07 eura.

Selektivnost mjere - podrazumijeva da se mjera primjenjuje samo na određene preduzetnike (njihove grupe) ili određene sektore, ili određene regione. Zapravo, svaka mjera države koja nije opšte prirode i koja nije dostupna svima pod jednakim uslovima (sadrži makar jedan diskriminišući element) predstavlja selektivnu mjeru.

Realizovana finansijska pomoć odnosi se samo na korisnike programa Profesionalna rehabilitacija, te je samim tim ispunjen i ovaj uslov.

Ekonomska prednost - svaka ekonomska korist koju privredno društvo ne bi ostvarilo u uobičajenima tržišnim uslovima i u svom redovnom poslovanju, odnosno u nedostatku intervencije države, vodi ka ispunjenju ovog uslova. Prednost je prisutna kad god se finansijska situacija privrednog društva poboljša kao rezultat intervencije države pod uslovima koji se razlikuju od uobičajenih tržišnih uslova.

Isplata navedenih subvencija kroz program Profesionalna rehabilitacija predstavlja ispunjenje i ovog uslova, jer korisnici nisu na tržištu, samostalno, obavljajući svoju djelatnost, ostvarili ovaj prihod.

Narušavanje konkurencije i uticaj na trgovinu između Crne Gore i drugih država - svaka mjera koja može poboljšati konkurentan položaj privrednog društva u odnosu na ostale privredne subjekte s kojima je u konkurenciji, narušava ili prijeti da će narušiti tržišnu konkurenciju na tržištu.

U praktičnom smislu, narušavanje tržišne konkurencije u smislu člana 107 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, moguće je čim država dodijeli finansijsku prednost preduzeću u liberalizovanom sektoru u kojem to privredno društvo postoji, ili u sektoru u kojem bi mogla postojati tržišna konkurencija.

Državna pomoć može da naruši tržišnu konkurenciju čak i ako ne pomaže korisniku državne pomoći da se proširi i stekne nove tržišne udjele, već ako je, kao u ovom slučaju isplata subvencija dovoljna da država svojom intervencijom omogućava zadržavanje privrednog društva na tržištu, koje bi, u tržišnim uslovima bilo primorano da izađe sa tržišta. Dodatno, prednost dodijeljena preduzetniku koji djeluje na tržištu koje je otvoreno za tržišnu konkurenciju obično se smatra narušavanjem tržišne konkurencije i može uticati na trgovinu između Crne Gore i drugih država.

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, Agencija smatra da navedene mjere finansijske podrške Zavoda za zapošljavanje, realizovane putem programa Profesionalna rehabilitacija u ukupnom iznosu od 255.781,07 eura predstavljaju državnu pomoć u smislu člana 2 Zakona.

NEZAKONITA POMOĆ

Nezakonita državna pomoć je pomoć koja je dodijeljena bez prethodne prijave ili prije odlučivanja Agencije o usklađenosti te pomoći sa Zakonom, definisano je članom 5 stav 2 Zakona.

Saglasno članu 10 stav 1 Zakona, radi utvrđivanja ili donošenja, odnosno dodjele individualne pomoći nadležni organ državne uprave, nadležni organ opštine i pravno

lice koje upravlja i raspolaže sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom prije dostavljanja predloga šeme donosiocu, odnosno donošenja akta o individualnoj državnoj pomoći Agenciji podnosi prijavu sa predlogom akta i drugom potrebnom dokumentacijom radi davanja mišljenja da li se na osnovu predloženog akta vrši dodjela državne pomoći, najmanje 60 dana prije planiranog datuma utvrđivanja, odnosno donošenja.

Akt o dodjeli državne pomoći se može prilikom donošenja, odnosno utvrđivanja, razmatrati samo uz ocjenu Agencije, propisano je Zakonom.

Dalje, članom 12 Zakona zabranjuje se dodjela državne pomoći prije odlučivanja Agencije o usklađenosti državne pomoći sa Zakonom.

Posledično, s obzirom na to da postoji sumnja da je Zavod za zapošljavanje kroz program Profesionalna rehabilitacija dodijelio nezakonitu (neprijavljenu) državnu pomoć, zbog čega je Agencija, po službenoj dužnosti, pokrenula postupak kako bi ispitala raspoložive podatke i informacije i ocijenila usklađenost dodijeljene državne pomoći sa Zakonom (tačka 1. dispozitiva ovog rješenja).

Zakonom je uređeno postupanje Agencije u slučaju nezakonite državne pomoći, i Agenciji data mogućnost da naloži Zavodu za zapošljavanje, kao davaocu državne pomoći da dostavi podatke i informacije potrebne za ispitivanje usklađenosti državne pomoći sa Zakonom (tačka 2. dispozitiva ovog rješenja).

Tačkom 2. dispozitiva ovog rješenja naložena je Zavodu za zapošljavanje privremena obustava dodjele državne pomoći (saglasno članu 23 Zakona). Naime, s obzirom na to da postoji sumnja da je dodijeljena nezakonita državna pomoć, Agencija je naložila Zavodu za zapošljavanje da se u ostavljenom roku (od 30 dana od dana prijema ovog rješenja) izjasni o činjenicama i informacijama koje ukazuju na nezakonitost, ali i da privremeno obustavi dalju dodjelu sredstava do odlučivanja o usklađenosti pomoći sa Zakonom.

Ako Zavod za zapošljavanje ne postupi po nalogu iz tačke 2. dispozitiva ovog rješenja, Agencija može, shodno članu 24 Zakon o kontroli državne pomoći, da pokrene upravni spor.

U skladu sa članom 21 Zakona, Agencija je pozvala sve zainteresovane strane da dostave informacije i podatke značajne za odlučivanje (tačka 3. dispozitiva ovog rješenja).

Ukoliko davalac državne pomoći (Zavod za zapošljavanje) ne dostavi Agenciji tražene podatke i informacije, iz tačke 2. dispozitiva ovog rješenja, Agencija će u svemu postupiti po zakonu.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore u roku od 20 dana od dana prijema ovog rješenja.

ČLAN SAVJETA

Novo Radović

PREDSJEDNIK SAVJETA

Miodrag Vujović

Dostavljeno:

- Zavodu za zapošljavanje Crne Gore
- u spise predmeta i
- arhivi